

Szerkesztő:
Soltész Imre
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Széchenyi-utca 19-21
Telefon 8—15.

A MOZI

Egyes szám ára
3 kor.

Kapható a mozikban
a jegyszédéknél.

Megjelenik minden
szombaton.

FILMMŰVÉSZETI HETILAP.

A szimbolista filmekről.

— Abel Gance. —

A színpadon Reinhardt teremfelt a régi formák bátor megvételével iskolát. A mozi Reinhardtja már megjelent a film terrénján, eljön a vezér, aki megtalálta az újat, a szebbet, az igazabbat a filmben, amit eddig csak várva lestek a mozi mesterek, de amit eddig felfedezni senkinek sem sikerült.

Egy francia író, Abel Gance jelent meg a mozi porondján, hogy bátor férfias küzdelemre induljon egy új irány megteremtéséért. Az irodalomban véres vajudásokkal vereszenek a különböző irodalmi irányok. A klasszicizmust, a romantikát és a huszadik század első évtizedeinek uralkodó irányát a romantizmust, nem tudta még kiszorítani a jövő irodalmát az olasz Morinelli által megalapozott futurizmus. Az irodalomban azonban még mindig keresik a formát, az új kifejezési lehetőségeket. A moziban minden évnegyednek meg van a maga technikai, filmtémabeli újszerűsége.

Az utolsó öt évben a romantikus filmek eltűntek, mint ahogy ma már csak a mult emlékévé lettek a fantasztikus filmek is. A kalandorfilmek most átsimulnak a detektívdramákból a társadalmi

dramákba. És elhagyjuk az ugynevezett irodalmi témákat, amikor egy-egy híres könyvből anyagát ültetik át filmre.

Az utolsó hónapok divata a leheletszerűen finom szimbolista film, amelyben nem a téma, hanem annak hogyan való kifejezése a fontos.

Ezt az irányt Abel Gance szabta meg. Ma még ilyen filmeket egyedül ő rendez, de azok sikere biztosítja, hogy sok sok követője lesz.

Miskolczon már bemutatták Abel Gancenak két eddig megjelent filmjét. A J'accuse volt első, amelynek szinte a tökéletességig fokozott nagyszerűsége a filmgyártásnak azt a terét is megnyitotta, amelyet eddig nem használtak fel.

Abel Gancenál ami új, azt az alábbiakban foglalhatjuk össze: Nem tömegekkel dolgozik. Egy-két emberpár történetével köti le a nézőt és tölti ki a filmet. Ha szerepeltet is statisztériát, az elhalványul a háttérben. A tömegszereplésével egy-egy gondolat nagyságát akarja minél szélesebb konturokban kiépíteni. Eddig a tömegek a csillogással teli látványokat csodálták, a tömeg mozgása, ide-oda morajló hullámzása szemfényvesztés volt, mert vala-

mely egyszerű történet valószínűségét akarják fokozni.

Abel Gance megelégszik három-négy szereplővel, azokat variálja úgy, hogy azok pótolják az alakok változatosságát. De ezek a szereplők az első jelenetből az utolsóig ott forognak a felvevő gép előtt, a játszótér legelején, a premier plánok (az egészen közletről fotografált jelenetek) egymást követik tulsufolt tömörségükben.

Abel Gance, a rendező, sutba dobta a régi iskolák tradícióit, amelyek csak nagyon-nagyon fontos jeleneteket domborított ki a premier plánokkal. Ő összesűrűsíti az elmondanivalóit azokkal a jelenetekkel, amikor a szereplő arca a mozivászon egész nagyságára ráfekszik. És megrögzíti a nevétre húzódo ajkat, a komorrá ivelő szemöldököt, a megalázódó engedékenységet egy bűnös asszonyi arcnak, kacagó szempár mellett szerepe van a gondterhes elmélyedésnek, amikor a melankólia ráncái futnak fel egy ember arcára, hogy barázdáikkal keresztülkaszánták azt.

A J'accuseban a lelkiismeret szimbolumát rajzolta meg egy háboruellenes háborus képben, de olyan eszközökkel, amelyekkel csak a képszerűségekkel kifejezte mondanivalóit. Szerdán egy másik filmjében: a Niobe asszonyban (bemutatta az Apolló) vitte tovább

Mozsi Pannónia kávéházban vacsorázzunk!
után a

Ábel Gance törekvéseit. Ugyanugy mint a Jaccusében. itt is szigorú következetességével rajzolta meg rendezői stílusát. A díszletek, a melyek eddig éppen egy domináltak az interriőröknek, mert elvesznek a sötét háttérben. Nem a keret, hanem a szereplő játéka a fontos. Egy-egy könyv revolver virág, galamb, vagy ártatlanul játszó gyermek lefotografálásával és a kártyavár összeomlásával (A tizedik szimfónia) örökíti meg.

Ezt a magyarzó felirásokat teljesen mellőzi — a mig lehet. A világlási effektusokat csak addig alkalmazza, amig azok érdekesekek. A rambrandti stílusból csak azt vette át, ami a filmen alkalmazható bárhol, tudniillik azt, hogy nem mutatja csak a szereplőket és azonkívül a háttérből amit akar: egy-egy szobrot, képet, kerevetet. A Niobe asszonyban teljesen érvényesültek Ábel Gance mondandói. A szimbolizmus — amely megvívta a J'accuse-ban első harcát — diadalt aratott a Niobe asszonyban. Budapestre most került a harmadik Ábel Gance film: A Tetemrehívás, amelyben Severin Marsnak, a J'accuse főszereplőjének interpretálásában a lelkifurdalás gyötrő érzését vonultatja végig.

Ma Ábel Gancét az egész világ filmemberei csodálják és értik meg. A szimbolista filmek divatja következzék el. Meddig marad? Amig egy másik rendező zseni nem támad...

Soltész Imre.

Uj kereset forrás

Rosszul állok pénz dolgában
Bvételi forrásaim apadnak,
De tudom már mit csináljak
Hogy javítsam valutámat,
Elmegyek majd
Bijapurba párducnak.

Kis Pán.

A filmező Amerika.

Széditő az a perspektiva, amely eléntáru, ha az amerikai filmgyártás fejlődését szemléljük. Évekkel ezelőtt, mikor ideát, a vén Európában a mozi még gyermekcipőkben tipegett, bizonytalanul keresve a haladás útját, Amerika már mérföldes léptekkel haladt egyenes irányban azon a csapáson, amelyet önönmagának tört. Már ekkor a fejlődésnek olyan hihetetlen lendületét mutatta fel, amelyet az európai filmgyártás maig sem volt képes utólnérni.

A háboru alatt alig kerültek hozzánk amerikai filmek, nem mintha Amerika nem adott volna el szivesen a vele ellenséges viszonyban lévő szövetséges államoknak is, hanem inkább azért, mert a magyar filmvállalatok csak Németországon keresztül szerezheték be külföldi filmszükségleteiket, Németországban viszont a szigorú fimmkiviteli tilalom megakadályozta az antanfilmek, s így az amerikai produktumok beszivárgását is.

A háború végével ismét megindult az internacionalis filmkereskedelem és az amerikai filmek is egyre nagyobb tömegekben özönlötték el a nemzetközi piacot. A fegyverek elnémulása után a magyar mozik vászrán is kezdtek feltűnedezni a tengerentuli filmek, melyeket a közönség sietett megnézni, hiszen még a régi jó békeidőkből emlékezett rá, hogy az igazi jó filmek amerikai márkával voltak ellátva.

A közönség megnézte ezeket és elámulott azon a csodálatos technikai készsége, a kivétel grandiózus voltán, amely a filmekről feléje sugárzott. A pazar rendezés, a csodaszép entértörök és a pleinair-felvételeik festőisége, a szűzsé ujszerűsége, az izgalmas fordulatok és bravuros trükkök, valamint

a fotografiák élessége egyaránt csodálatra ragadták a szemlélőt. A szakemberek ezenkívül azt is megállapították, hogy a film anyaga is elsőrangú és az európai nyersfilmgyárak rossz, könnyen szakadó gyártmányait messze felülmulja. Amerika prima kodakanyagra fotografáltatott akkor, amikor az európai gyárak nyersfilmhiánnyal küzködtek és az Agfa-gyár gyatra celluloidtekeréseivel voltak kénytelenek kinlődni.

Az amerikai filmek tehát egy csapásra visszahódították régi közönségüket és legalább is ugyanannyi új hívet szereztek maguknak.

Pedig ezek a filmek az amerikai filmtechnika és moziművészet fejlődésének korántsem a mai fokát mutatják, hiszen e filmek közül a leghiresebbek is 1916—18. között készültek. Több mint két év telt el tehát a nálunk legutóbb is bemutatott amerikai filmek fotografálásától, hová fejlődhetett azóta az amerikai filmipar! És még egyet! Nem szabad szem elől téveszteni azt sem, hogy ezek a filmek nemcsak frissesség, de kvalitás dolgában sem reprezentálhatják méltóképp az amerikai filmgyártást, hiszen az amerikai produktumok színe-java számunkra hozzáférhetetlen a valuta-differencia miatt. Ha nem is csak a salakot, de legjobb csak közepes minőségű darabokat képesek a magyar filmkölcsonzó-vállalatok megvásárolni, de ezt is oly horribilis áron, amely csak a film kihasználási lehetőségeinek úgyszólván a végtelékig való fokozásával fizetődhet ki.

Jóllehet régi és közepes minőségű amerikai filmdarabokat pergeinek a magyar mozikban, mégis szembeötlő az óriási különbség, mely a két kontinens film-

KAFFKA és FUCHS villanyszerelési vállalata MISKOLCZ SZEMERE-UTCA 1.

Berendez és felszerel épületeket. — Elvállalja községek, uradalmak és malmok világítási berendezéseit

gyártása, de egész filmkultúrája között is fennáll.

Az amerikai filmgyártás eme hihetetlen fellendülése csak a mozi óriási népszerűségével magyarázható, amely sehol nincs meg oly fokozott mértékben, mint éppen ezen a földrészén. Magában New-York városában 951 nagy, azonkívül megszámlálhatatlan kisebb mozgószínház van, s ez a szám még folyton emelkedik. Amerika a gigantikusarányok hazája, mindenben a hatalmas méretek kedvelője: így a filmgyártás terén is. Az első hatalmas filmkolosszusok innen indultak utjokra, hogy megjárva az egész világot, mintaképp szolgáljanak kontinensünk filmgyárainak is.

Közismert dolog, hogy Amerikában hihetetlen összegeket ölnek bele egy-egy filmbé, amelyek elkészítése gyakran a dollárok százazeire, de nem ritkán millióit emészti fel. Valóságos filmvárosok épülnek, amelyeknek minden épülete mozifelvétel céljaira szolgál színhelyül. Így a kaliforniai Los Angeles mellett van egy ilyen hatalmas telep. *Holy Wood* a neve ennek a filmvárosnak, amely beláthatatlan területű sikságon épült.

Los Angeles úgyszólván az egész amerikai filmgyártás középontja. Minden nagyobb amerikai filmgyárnak van itt hatalmas telepe, úgynevezett „*Stúdió*“-ja, minden egyes *Stúdió* kicsiben egy külön város és több száz épületből áll. Itt lakik a filmgyárak több ezer főnyi szereplő, műszaki és egyéb személyzete és itt vannak a különféle műhelyek. Ennek a hatalmas telepnek egy hatalmas része az *Universal-City*, amely közös tulajdona az összes amerikai filmgyáraknak. Ez a mozi város 323 hektár területen épült és valamennyi európai főváros legjellegzetesebb épületeit meg

lehet itt találni, a római Péter-templomot épp úgy, mint a konstantinápolyi Qja Sophiát, a londoni Trafalgár-teret és a párisi Place de la Conkorde-ox. A madridi Prado, a párisi Pantheon, a Forum Romanum és az athéni akropolisz egyaránt rendelkezésére áll itt az amerikai filmrendezőnek. Középkori várkastélyok, rokokó, barok és reneszánszstíli épületek sorakoznak tarka összevisszaságban a karnaki oszlopsor és xerxes palotája között.

Legutóbb a régi Babilon rekonstruált mását építették fel 750.000 schilling költségen.

Hogy az amerikai filmtermelés ilyen gigantikus méreteket ért el, ennek az a magyarázata, hogy a mozibajárás az amerikai ember életszükségletévé lett. A mozi ma fontos alkotórésze az amerikai népeletnek.

Az amerikai filmipar 800 millió dollár évi hasznot hoz és az Egyesült államokban évente három millió méter filmet használnak el. A dollár varázsa, a szédítő filmkonkurencia a leghíresebb európai filmstarokat is átcsalja az óceánon, így Max Linder, Mistinguett, Caprelleni ujabban kizárólag amerikai filmekben játszanak. Sőt már a rövid idő alatt népszerűvé lett magyar filmművészek legjobbjai is egyre-másra szerződnek el amerikai vendégszereplésre.

Kozma Báls.

Csoda a moziban

*A Gróf Monte Christó filmen
Van egy rémes jelenet,
Melytől egy öreg anyóka
Oly nagyon megijedt,
Hogy szegénynek ijedtében
Unokája született.
Érdekes, hogy a lapok
Nem irták meg
Ezt a csudás esetet.* Kis Pán.

A film kulisszafülfükből

IV.

Husz métertől huszezerig.

Ha megengedi a szives olvasó, egy szép, egy elérzékenyítően, megremegtetően szép retrospektív-tárlatba fogjuk most vezetni őt, kiállítási termekbe, ahol az emlékezés üvegburája alól a régi, a legrégebbi moziképek csillognak elő, a film-Tintoretto, a film-Botticelli, a „régiszkola“ kedves és feledhetetlen művei. Sőt, még régebbi korba. A filmek asszírjai, babiloniai korába, — tizenkilenc esztendővel ezelőttbe: Gyönyörű tárlat ez, kérem szépen. Magunk érezzük, akik a cicerone szerepét vállaljuk, hogy milyen kellemes érdekes, vidám az emlékezés az elmúltakra a film terén, milyen gyönyörű volt a naiv kor a kinematográfiában, amikor még nagy papírmázolmányok vijjogták ki a kerepesi-út emberstűréjébe, hogy „3000 méter hosszú. A levag álma. Nagy tündérdráma. 3000 méter hosszú.“ Ezt irták és a háromezer méter hosszú kép mindössze 170 méter volt, vagy még ennyi se. Mert, hogy akkoriban nem csináltak még ennél hosszabb filmeket.

Minden ellenkező verzió dacára, határozottan állítjuk, hogy mozi-val legelőször a király-utcai Mandl-mulatóban próbálkoztak Pesten. Örült kevés sikerrel. Határozottan nem tetszett az embereknek a mozgóképek, ami bizony akkor nem is volt valami lélekemelő látvány. Szemrontóan vibráltak a figurák a vásznon s az a pár próba, amit a figurák elcsináltak, igen keserves és az unalomig ugyanaz volt.

De minden tépelődő, tervezgető embernek ebben az időben jó néhányszor megforgott a fejében a filmmasina. Még ma is százán, meg százán beszélnek,

Széchenyi-u.
143.

A Királyhid mellett

Reisch Alfréd
fűszer, csemege és vegyeskereskedő

Széchenyi-u.
143.

A Királyhid mellett

hogy ők gondoltak rá, hogy a mozi valamikor nagy üzlet lesz, kezükben is volt a privilégium, de ostoba módon kicsusztatták a szerencsét a kezükből. Viszont akadtak emberek, akik nem sokat kontempláltak, hanem befeküdtek a dologba. A Mandl-mulatóban aratott imponáló sikertelenség nem riasztotta vissza Neumann és Ungerleider kávék urakat s egy szép nap elfogták az utcán a párisi Pathé Pesten reménytelenül kódorgó ágensét s megkötötték vele az üzletet. Ezután ők játszottak mozi a kerepesi-úti Velence-kávéházban.

Nehezen ment bevezetni a mozi, a szabadvasárnapos mindenek, vilamos-kalauzok, hadfiak sokat panaszkodtak, hogy a városligeti Müszinkör mégis csak egészségesebb multság, ott is látni mókákat, mégse romlik annyira a szem. Azután továbbfejlődött a mozi. Narten ur, aki vándordirektor volt s eladdig cseptrágókkal végeztetett izgalmas mutatónyokat, a Dohány-utca és a Károly-körút sarkán sátrat vert és beállt a Velence-kávéház konkurensének. A mozi lassan-lassan frissebb lett, az erőtlen, remegő filmszalag egyre kifogástalanabb, kezdett jól menni a Velence is, a Narten is, mire nagy vállalkozások történtek. Ekkor kezdték a mozi az eső utáni gombák szaporaságához hasonlítani. A mozik is úgy termettek, mint eső után a gombák. Ma nyolcvan mozi van Pesten s ezek között 8—10 ragyogó szép.

*

Ma kétórás tartamuk a mozi-előadások, akkor félóráig se tartottak. A filmeket eleintén kizárólag két párisi cég szállította, a Pathé és a Gaumont. A mozi megteremtője voltaképpen a Pathé volt, a Gaumont már csak azután alakult meg, miután látta, hogy

a mozi, amit a Pathé kezdett, nagyon jól beváló üzlet Franciaországban. Az ő képeik maximálisan 150 méter hosszúak voltak, de sűrűn akadtak 40—80 méteresek is. (Ma egy átlag-dráma hossza 1200 méter.) A műsor csakhamar változatossá kezdett válni a maga miliójében. Trükk-és burleszk-képek, színes tündérképek, virágképek, tájképek, ezek a műfajok váltogatták egymást.

A trükk-képek legnépszerűbb jelenetei az épülő ház állványairól lepotyogó napszamosok voltak, akik alól kirántotta az állványt egy eszeveszettül száguldó biciklista. A trükk-filmeken francia bűvészek mutatták be mű-, illetve bűvészfüket. A virágképek csodálatosan szépek voltak. Látni lehetett például egy rózsát, mint fejlődik a bimbópattanástól teljes kibontakozásig. S mindez három percen belül.

És végre jöttek a „komoly“ kómius filmek filmek s velük együtt a „komoly“ kómiusok. Pali, Andrée Dreed. Max Linder, Prince és Duci bácsi.

Az első igazi filmműfaj a bohózat volt. De aztán jött a másik végtel is, a tragédia. A legsúlyosabb, a leghetetlenebb, a legborzasztóbb drámák játszódtak le a filmen, amik az életben sohasem, csakis a hátsólépcső-románokban eshetnek meg. A párisi Mélieri-gyár ismerette meg velünk „Az alkoholista“ szörnyű pályafutását 180 méter hosszúságban. A Pathétól való volt „Az inkvizíció titka“, amely ha lehet, még borzalmasabb színekben mutatta be a színyel inkvizitorok aljasságát. A színészek szöges kerekkel tépítették szét magukat, vérrel volt teli az egész filmszalag, még szerencse, hogy a film nem volt hosszabb 160 méternél. Ugyanitt jelent meg Goethe „Faust“-ja dióhéjban. Nagy fan-

tasztikum lett a darabból, amelynek azonban az eleje és vége hiányzott. In medias res nyultak bele a nagy költő mesterművébe. Ebben az időben jött az első aktuális film is. „Lujza hercegnő szökése.“ Nagy szenzáció volt. A hossza: (alig merjük ieirni) husz méter.

A két francia gyár után közvetlenül a Nordisk alakult meg Kopenhágában, majd Olaszországban a Cines, Amerikában az Edison és a Selig, mely utóbbi hozta először a dzsungel- és a kauboj-filmeket. Az első német gyár Messster optikusé volt. Utána következett a Deutsche Biograf, reműletes detektiv-darabokkal. — Aztán volt a berlini Vitascopé. A Pinkerton detektivfigurát a párisi Lux tette népszerűvé. Pathé hozta a Nick Wintert, akinek nagyszerű partnerére, Mistinguette kisasszonyra is sokan emlékeznek még. Az amerikai Vitograph szelid kis társadalmi jeleneteket hozott.

E gyárak és darabjaik adták az emberiségnek, lassan, a fejlődés folyamán a hosszabb filmeket is. Nincs több tizennégy esztendőjénél, hogy a Nordisk nagy filmszenzációval lepte meg a világot a „Leányvásár“ című drámával, amelynek főszerepében Clara Wieth kezdte meg nagyszerű pályafutását. A párisi Film d'Art-vállalat már a Nordisk előtt hozta ki körülbelül ugyanolyan hosszú, kilencszáz méteres filmjét, „A notredami toronyőr“ megfilmesítése volt ez a moziarab s mint akkor a nagy francia attrakciók általában, ez is színezve volt. Színes volt a Pathé első nagy filmje, a „Krisztus élete és halála“, amelyet talán ősapjával is lehet tekinteni a hosszú filmeknek, Kilencszáz méter körül ennek is a hossza s talán tizenhat évvel ezelőtt került hozzánk

FOTO fényképészeti műterem a BUZATÉREN

Diapozitíveket készít. — 6 darab művészi kivitelű levelezőlap 80 korona.

Párisból. Viszont az első leghe-
resebb hosszú film kétségtelenül
„A züllés útján“ című kétfelvoná-
sos társadalmi dráma lett, amely-
ben a kinematográfia máig is
utólrhetetlen híressége, Asta
Nielsen és Psylander egyszerre
mutakoztak be a világnak.

És mindezek után végre ki-
tört az új morbus Budapestien-
sis: a moziláz. A Johnson és
Jeffris boxmérkőzése, A fehér
rabszolgák, a Quo vadis? (az
első irodalmi film), az első nagy
detektív szenzáció, a Zigomár,
Hugo Victor Pathé által meg-
filmesített híres regénye, „A
nyomorultak“ és a többi, valósá-
ggal extázisba ragadták a pes-
tiek.

Husz méteres filmek voltak
valamikor a műsorokon s ma
már filmkolosszusok vannak. Ma
a folytatásos filmek vannak di-
vatban. Két-, négy, sőt nyolcrészes
filmek akar a publikum. A „Ce-
zarina“ például nyolcrészes és
negyven felvonásos. Egy millió
filmkockából áll és — szinte
hihetetlen, — huszezer méter.
Ennél hosszabbra már aligha
fognak terjedni az ezután követ-
kező attrakciók, viszont lehetősé-
geiben még mindig a legnagyobb
meglepetéseket igéri a film.

Dráma az erdőben

Színmű 4 felvonásban. A főszerepekben:
René Cresté és Yvette Andreyor

Bemutatja az Apolló február 14-én,
hétfőn és 15-én, kedden.

Laura Gregor nevelőnője Lilly
baronessznek, a „Riviere-villa“
szemefényének. Egy napon vendég
érkezik a báróékhoz, aki Laurában
Louise Gauthiert, egy gonosztevő
feleségét ismeri fel, mire a bárók
azonnal elbocsájtják a nevelőnőt.
A bárók szomszédja, Merson
nem hisz a pusztá gyanusításban
és párfogásba veszi az elhagyott

teremtést, akit gyermeke nevelő-
nőjeül fogad fel. Merson napról-
napra melegebb rokonszenvet érez
Laura iránt és csakhamar feleség-
gül veszi őt. Az asszony a maga
gyermekét is Merson házába hozza,
s a két apróság mint két testvér
szereti egymás. Zavartalan bold-
ogságban telnek a házastársak
napjai, amikor egy éjszaka feléb-
red a halottnak hitt mult. Laura
első férje, Gregor érkezik meg
váratlanul, aki — így értesült az
asszony — kitöltött büntetése
után Braziliába vándorolt és ott
meghalt. A valóságban azonban
egy halálraítélt iratait elcserélte a
magáéval és így sikerült meg-
szöknie Európába, ahová magá-
val hozta két cinkosát, s velük
együtt itt tovább akarja folytatni
bűnös üzemét. Első áldozatul
Laurát szemelték ki a cinkosok.
Az asszonytól ugyanis pénzt akar-
tak kizsarolni. Éppen bűnös ter-
veivel foglalkozik Gregor, amikor
egy régi áldozata, Julie André lá-
togatja meg őt, aki még mindig
szerelmes belé. Gregor úgy tesz
mintha még szeretné Juliet. Az a
szándéka ugyanis, hogy segítő-
társnak nyerje meg a leányt.

Gregor később titokban arra kéri
Laurát, hogy adjon neki randevut
az erdőben. Az asszony ekkor
mindent bevall férjének, aki maga
megy el a találkára. Merson le-
lővi a zsarolni szándékozó férfit
és másnap reggel meglepetten
olvassa az ujságban, hogy a tet-
tes egy Julie Andre nevű szoba-
leány volt, akit a rendőrség a
holttest mellett talált. Julie ugyanis,
aki megtudta, hogy Gregor talál-
kát adott az erdőben egy nővel,
féltékenységében meg akarta őt
figyelni és így került Gregorhoz.
Merson lelkesmeretfurdalást érez,
hogy az ő tettéért egy ártatlan
vádolnak, s ezért elhatározza,
hogy vallomást tesz. A bíróság-
nál azonban azt hallja, hogy a

tettes már jelentkezett Bodru,
Gregor egyik cinkosa személyé-
ben, aki magára vállalta a bűnt,
hogy megmentse Juliet, akit szeret.

Milliók a bőröndben

Nagy amerikai kalandtörténet 3 rész.
Első rész 6 felvonásban. Főszereplők:
Juanita Hansen és Jack Mulhall.

Bemutatja az Apolló 16-án, szerdán és
17-én csütörtökön.

Mrs Kathe Joy amerikai milliár-
dos asszony vagyonát fele részben
második férjére, fele részben leá-
nyára, Mabelre hagyja oly felté-
tellel azonban, hogy Mabelnek
25 ik életéve előtt nem szabad
férjhez mennie. Ha Mabel férjhez
menne, vagy meghalna, az egész
vagyon az asszony öccsére, Spring
Gilberire száll. Spring Gilbert
összeesküvést sző két cinkosával,
egy King nevű elszánt hajóska-
pitánnyal és egy Bates nevű pap-
ruhába bujt gonosztevővel, hogy
megkaphassa a vagyont. Miután
a gyilkosságtól visszariadnak, el-
határozzák, hogy a leányt fogják
és az ál-pap erőszakkal összees-
keli King-gel. Így is történik,
azonban a véletlen utjukba sodorja,
Jack Mulhall-t, a neves író, aki
több ízben kiszabadítja a leányt
karmaikból.

Közben egy titokzatos aviatikus
agyonlővi Homer Joyt, Mabel
mostohaanyját és a gyil-
kossággal Jack-ot gyanusítják.
Üldözés közben Jack veszedelmes
helyzetbe kerül s Mabel, hogy
hogy megmentse, beleegyezik a
Kinggel való házasságba. A-sheriff
emberei azonban elfogják Jack-ot,
akinek alkalmá nyílik ugyan a
szökésre, de ártatlansága tudatá-
ban nyugodtan be akarja várni a
fejleményeket. Amikor azonban
megtudja, hogy Mabelt King egy
yachtot magával cipelte, megsző-
kik és barátjával, dr. Canfield-del
üldözőbe veszi Kinget, hogy
Mabelt kiszabadítsa.

Villamosvilágítási, erőátviteli és elektrotechnikai vállalat

Zseblámpák és elemek, villamosfűzők, vasalók, csillárok és izzólámpák raktára

Cég-
tulajdonos:

Stiasny Kálmán Miskolcz, Szemere-u. 3. Telefon 887.

Milliók a börtöndben

Nagy amerikai kalandortörténet 2 rész.

II. rész 6 felvonásban.

Főszereplők: Juanita Hansen és Jack Mulhall.

Bemutatja az Apollo február 18-án, pénteken és 19-én szombaton.

Jackot, aki a szigetről motorcsónakkal megszökött, a sheriff embereivel üldözőbe veszi, de Jack csónakjával nekiszalad az üldözők csónakjának s azt felborítja. Mialatt a sheriff és emberei uszva menekülnek, Jack utoléri a yachtot s épp idejében érkezik, hogy Mabelt Victor King karjai közül kiszabadítsa. Épp ebben a pillanatban tűz üt ki a hajón s a gonosztevők sietve menekülnek a mentőcsónakon, míg Jack, Mabel és Canfield dr. mentőövvel próbálnak menekülni. Alighogy elhagyják a hajót, a titokzatos aviaticus, aki Mabelt és a vagyont el akarja pusztítani, bombákat dob a fedélzetre s a yacht felrobban. Kingék, akik időközben a szigeten kikötöttek, azt hiszik, hogy Jack és a leány elpusztultak, sőt Spring Gilbert annyira magáénak tudja már az örökséget, hogy cinkosának, John Batesnek már egy centet sem akar adni a zsákmányból. Jack, Mabel és Canfield dr. azonban szintén a szigetre érkeznek uszva s John Bates azt az ajánlatot teszi Jack-nek, hogy kétszázezer dollár ellenében megmondja a módját, hogy lehetne Mabel házasságát érvényteleníteni.

Spring Gilbert amint megpillantja Jack-ot, újra ellene uszítja a rendőröket, ekik el is fogják. Mabelt King a városbeli lakására hurcoltatja s ott őrizteti. A gonosztevők azonban — miután Jack most már tudja, hogy Mabel házassága érvénytelen volt — még így sem érzik magukat biztonságban, el akarják tenni Jack-ot láb alól s ezért egy pokolgépet csempésznek börtönébe. A börtön felrobban, de Jack csodával határos módon megszabadul s siet King lakására Mabelt kiszabadítani. Innen egyesek abba a bünbarlangba sietnek, ahol John Bates tanyázik s meg akarják nyerni John Bates közreműködés-

sét a házasság érvénytelenítéséhez. Közben azonban Gilbert újból hatalmas összegeket ígér Batesnek, aláír egy kötelezvényt is s az elvetemedett ember ismét az ő pártjára áll. A büntanyán Mabelt és Jack-ot egy kazánkamrába zárják, ahol tűzhatással akarják őket elpusztítani, de Canfield dr. aki meghallja Mabel segélykiáltásait, a rendőrséggel betör a házba és kiszabadítja őket. Most Mabelt Jack egy penzióba helyezi el éjszakára, maga pedig hazasiet, de távolléte alatt a Bates banda két tagja újból elfogja a leányt s egy tengerparti viskóba cipeli, ahol végezni akarnak vele.

Susette

Egy babaasszony története 4 felv.

A főszerepben: Soave Galtoné.

Bemutatja az Uránia február 14-én hétfőn, és 15-én kedden.

Robert de Montalfo gróf felesége, Susette gyermekeinek és gyermekeiben él. Velük játszadozik egész nap, az ő mulattatásukra eszel ki ünnepeket s kívülük még csak férje számára van ideje. Boldogsága idillikus egész addig a percig, míg meg nem látogalja egy régi, nevelőintézetbeli barátnője, Diana, aki időközben D'Altena hercegnek lett felesége. Diana, akinek Róbert már leánykorában udvarolt, most kiveti hálóját a férjre s Róbert nem tud a szép asszony csábításainak ellentállni.

Susette, aki visszautasítja unokafivérének, Györgynek forró szerelmi vallomását, egy napon megtört szívvel jön rá, hogy megszallják. Látja férje elhidegülését, de azért még mindig remél, még mindig nem akar hinni a valóban egész addig a pillanatig, amíg Diannának egy áruló levele kezébe nem kerül. Susette most elhatározza, hogy nem engedi magát elragadni férjét. Felkeresi Diannát, akinél éppen nagy estély van s kérdőre vonja árulása miatt, majd elébe tarja az áruló levelet. Diana gunyosan válaszolt s a két asszony közt civódás támad, amelynek során

Susette egy tört ragad fel s leszurja Dianát.

Az előkelő társaságnak ez a botránya természetesen nagy port vert fel s a rendőrség is megindította a nyomozást a merénylő után. A tragikus események közelebb hozzák egymáshoz Róbertet és Susette-et, úgy, hogy mikor a detektívek megjelennek, hogy Susette-et letartóztassák, Róbert kész magára vállalni a bűnt, Susette azonban nem fogadja el ezt az önfeláldozást. Az orvostudomány megmenti Diana életét, a bírák pedig felmentik Susette-et, de a babaasszony, régi kedve, régi gondtalansága soha többé nem tér már vissza.

Aranyasszony

Dráma 4 felvonásban.

A főszerepben: P. Menichelli.

Bemutatja az Uránia február 16-án, szerdán és február 17-én, csütörtökön.

Livia Vanisanti a legelragadóbb teremtés, aki valaha a földkerekségén élt. Nem is csoda, hogy szépsége, pajkossága és gazdagsága a kérők egész seregét vonzotta az előkelő grófi palotába, amelyben öreg atyjával élt. Valamennyi közül azonban csak unokabátyja, Riccardi gróf és Jaques Tavanti, a dúsgazdag bankár, jönnek tekintetbe, mint komoly kérő és vetélytárs. Livia csak enyeleg Riccardival, de szívét rabul ejti a szép bankár, akit lángoló szerelem és imádat fűz hozzá. Apja kívánsága is teljesül, amikor nem a léha Riccardinak, hanem a bankárnak nyújtja kezét.

Időközben a bankár házába anyagi gondok vonulnak be. Livia leikicsinylően mosolyog férje kishitűségén, de hamarosan rá kell eszmélnie arra, hogy Tavanti pessimizmusa nem jogosulatlan. Amikor tudomást szerez arról, hogy kétmillió hozományából is alig maradt valami, hogy azt a 400.000 francot, amelyre a váltság elkerülhetésére szükség van, sem lehet már megszerezni, nagy lelki változáson megy át. Férje tudta nélkül elzalogosítja ékszereit és elviszi a pénzt jogtanácsukhoz.

Liviának itt alkalma van meghallani Riccardinak egy beszélgetését azzal a tőzsdetüggyel, akit térje csak nem rég bocsátott el hűtlen kezelés miatt. Az a láthatatlan ellenfél, aki férje tönkretételén dolgozik, senki más, mint kiköszörözött kérője. Másnap délelőtt 10 órakor kell férje sorsának megpecsételődnie; piacra dobják a bányapapírokat.

Másnap reggel száguidó autó viszi Liviát és Riccardit pompás szerpentin-uton a grófnak a hegyoldalán lévő nyárilakába. Riccardi vágyai teljesülése előtt áll: az asszony hallgatott csábításaira és elfogadta meghívását egy autó kirándulásra. Miközben a reggeli készülődnek, Livia konyhával felhasítja a benzintartályt és lángbaborítja az autót. Majd egy megfigyeletlen pillanatban kikapcsolja a telefonkészülék vezetékeit. Riccardi ügynöke a tőzsdén rendkívül idegesen várja a gróf utasításait, amelyek 10 órakor esedékesek. Riccardi pedig megdöbbenéssel látja, hogy a telefon nem működik, autója lángokban áll. A tőzsdén az izgalom tetőpontra hágott, mindenki a nap szenzációjáról, a bankár váratlan megmentéséről beszél. — Riccardi pedig ráeszmél arra, hogy csapdába került.

A bankár az asszonyt bevádolja férje előtt, de ez nem sikerül.

Mesél a film.

Tűzmentes vetítógép. Argentínában egy olyan filmvetítőkészüléket találtak fel, amely teljes biztonsággal megvédi a filmet a kigyulladás és az elégs veszedelme ellen. A nagyhorderejű találmány részleteiről, sajnos, nincsen információk.

Paulik Bélát, aki a kommun alatt a moziügyeket intézte, a bíróság kétrendbeli ízgatásban és egyrendbeli zsarolásban mondta ki bűnösnek és ezért két évi börtönbüntetésre ítélte, amelyből a vizsgálati fogsággal 13 hónapot és két hetet kitöltöttnek vett.

Lengyel Menyhért New-Yorkban. Lengyel Menyhértről, aki mintegy két hónap óta New-Yorkban tartózkodik és ott West 76 Streeten lakik, érdekes híreket kaptunk Amerikából. Az ismert nevű magyar drámairól nagy érdeklődéssel fogadta a new-yorki színházi és mozi-társadalom. A filmvállalatok közül a Famous Players Lasky Corporation és a Goldwyn vezetői állapodtak meg

velé moziarabra és ezeken kívül filmszerepeket ír Norma Talmadge az Egyesült-Államok egyik leg-híresebb filmdívjára számára is. A Taifun-ból készült filmet már játszották amerikai mozikban, az első új Lengyel-film pedig A boldogság hegedűje címmel kerül bemutatásra. Lengyel Menyhért nem marad állandóan New-Yorkban, tavasszal visszatér Budapestre.

A HÉT MŰSORA

APOLLÓ:

921 február 14-én, hétfőn és 15-én kedden

Dráma az erdőben

Színmű 4 felvonásban. A főszerepben: René Creslé (Index) és Ivette Andreyor.

1921 február, hó 16-án, szerdán és 17-én, csütörtökön;

Milliók a bőröndben

I. rész. Rendkívül érdekfeszítő amerikai kalandortörténet. Főszerepben: Juanitta Hansen és Jack Mulhall.

1921. évi február 18-án, pénteken és 19-én, szombaton.

Milliók a bőröndben

II-ik rész hat felvonásban.

Főszereplők: Juanitta Hansen és Jack Mulhall. A III. befejező rész február 21-én, hétfőn és 22-én, kedden lesz bemutatva.

1921. február 20-án, vasárnap

? ? ?

Az előadások kezdete az Apollóban és az Urániában: hétköznap délután 6 és 8 órakor, vasárnap és ünnepeken délután 3, negyed 5, negyed 7 és negyed 9 órakor. Jegyek előre válthatók az Apolló pénztáránál hétköznap délelőtt 9—12-ig, vasár- és ünnepnap délelőtt 9—11-ig. Ruhatár és büffe a közönség rendelkezésére áll. A Mozi kapható az Apollóban és az Urániában a jegyszedőknél, Ara 3 korona,

URÁNIA:

1921. évi február hó 14-én, hétfőn és 15-án, kedden:

SUZETTE

Egy babaasszony története
4 felvonásban. Főszerepben: Soave Gallone

1921. évi február hó 16-án, szerdán és 17-én, csütörtökön

Aranyasszony

dráma 4 felvonásban.

A főszerepben P. Menichelli.

1921. évi február 18-án, pénteken, 19-én, szombaton és 20-án, vasárnap:

Gróf Monte Christó

Alexander Dumas világhírű regénye filmen. II. rész. Pénteken és szombaton 3 előadás: fél 4, 6 és 8 órakor. Vasárnap 4 előadás: 2, 4, 6 és 8 órakor.

TELEFON
463

URBANIK ANTAL

TELEFON
463

villamos szerelési vállalat
Széchenyi-utca 40. szám

Csák, női divat terme
Kazinczi-u. 2.

Ez is igaz!

Egy bukott film darab szerzőjétől megkérdezték:

— Hogy viselkedet a film alatt a közönség?

— Jól — felelte a szerző, — először a darabon nevettek, aztán rajtam.

A süket

Egy filmgyárossal történt meg, hogy egy koldussal találkozott.

— Itt van tíz korona, adjon belőle vissza kilencet — mondta.

— Sajnálom, de nem adhatok vissza, nagyságos ur. Milyen süket lennék én, ha meghallanám, amit tetszett mondani — válaszolt a koldus nagy komolyan.

A szerkesztésért felelős: Engel Zoltán

ÉKSZEREK**ÖNCZINÉL**

Széchenyi-utca 141.
Telefon 2—32. szám.

Svájcezi

kávézó
és tejivó.

Miskolcz
Széchenyi-utca
Weidlich-udvar
Telefon 528

Városunk legrégebbi és
legjobb felszerelt ilyenmü üzlete

Aranyat, briliánst, ezüstöt, platinát, hamis fog-sorokat veszek a legmagasabb árban

Bloch Béla ékszerész
Miskolcz,
Városháztér 19. szám
a Korona-szálloda mellett.

Demeter Ernő
épület-

és műlakatos
Arany János-u. 154.
Telefon 615.

Vetítési mozi-reklám
lemezeket művészi kivitelben készít

PAULOVITS
művészi cégfestészet
Arany János-utca.

Weisz József

bőrkereskedő
és cipőfelsőrészkesztő
Miskolcz,
Széchenyi-utca 96.

A Közélelmezési Vállalat
üzleteiben

I kg. borjúhús 86 K
I kg. marhahús 82 K

Finom
pipere szappanok
már

10 koronáért
kapható

Forgács

illatszertárában

Weiner Zoltán

női divatháza
Miskolcz legol-
esőbb bevásárlási
forrása

Városháztér a Korona mellett.

MISKOLCZI
NÉPBANK

TAKARÉK-
ÉS VÁLTOÜZLET
VASUTI MENETJEGYIRODA

EPSTEIN
NÁNDOR

férfi divatüzlete
Széchenyi-u. 46.

Restaurant-Étterem

BORCSARNOK

PANNÓNIA MELLETT
(VOLT ASTÓRIA-BAR.)

Jól, olcsón, gyorsan
hozza rendbe elromlott
vízvezetékét

Schwartz M. Miklós
csatornázási és vízvezetési
szerelő

Széchenyi-u. 10. Telefon 635.